

מסורת הש"ס

(א) נדרים פג. לעיל יט.
(ב) שמואל ח. לעיל טו. ב"ק.
א"ל: נדרים י. תענית כ"ג.
[כריתות כו. א] ג"ל נדרים
פירוש גדול הדור,
(ד) [מסכתא פ"ג, א] [ג] [ג] [ג]
ע"ש, (ו) ש"ך לע"ב, (ז) כ"א
דבעל, (ח) ג"ל ע"ה, (ט) ג"ל
דקאמר הכס. ר"ש ממנו,

נוסחת הריב"ן

(א) היכא דנדרה בניזוי:
(ב) למיזוי: [ג] מתקיים:

הנהגות הב"ח

(א) נ"י והבירה אסורה
ר' שמעון אמר אם וכו'
שמהן מותרות שמע
מיהו בעל מיגו גיין מר
ונוטל: (ב) רש"י ד"ה
תייתי נמי עולת: (ג) ר"ה
והא דמי דמי ע"כ
דמיעקר עקר: ליה
לנוירות מייתי:

הנהגות מהר"ב

גרשוברג

[א] תוס' ד"ה הא מני וכו'
והכי איתא בפ"ק נדרים
דף י' מן פ"ק עד י'
נמחק. ו"כ בפ"ק בתרא
נדרים דף פג כ"ל ע"ש
דמשי הש"ס שם כה"כ
על קוואל חמרת לעולם אין
קרנן לאי מירות וטעמא
ע"ק דמייתי משום דטעמא
ע"ק דא על הספק ופי'
המפרשים שם כיון דקול
כ"ל הא דעל הספק נמי
באה חמרת נמי לאי מירות
חזר ג"כ כוונתו: כה"כ
אמאי לא מייתי נמי עולת
העוף אם לריכה כפרה
ויתרלו משום דטעמא ע"ק
מזני דבאה על הספק ופי'
לעיל ד' יט ע"ה חמרת
ד"ה אמר רב חמרת פירוש
ג"כ להדיא הכי ע"כ לזון
האזנה מפור: [ב] ד"ה מר
וטרף וכו' דמיא להדיא
היא מותרת והמרתה
אסורה ופשיטא כ"ל:
[ג] בא"ד וקשה טעמא להאי
פירושא חדא דדמי בר חמא
לא פשיט ליה. י"ב ע'
א"מ: [ד] בא"ד לא איתא
הדמיה שפיר
פירושא דהספקה הפוכה.
י"ב ע"ל להאי פירושא מר
וטרף דמי דבמעיקרא
מתפסים ופי' ג"ל מר דמי
וכי' לזון דלא איתא לומר
במעיקרא אלא בצינעא והוא
דחא אפסא ע"ל א"מ:
[ה] בא"ד אלא אמרין ואני
במעיקרא כמו שחמרת.
מלת שחמרת נמחק. וי"ב
שחמרת: [ו] בא"ד אלא
הרי עלי כבשר זכאי שלמים
מהו וע"כ. מלת וע"כ
נמחק. וי"ב ע"י:
[ז] בא"ד הש"ס מפרש
בכמה פנים הענין אך
נשאלה למלתא. מלת
למלתא נמחק. וי"ב
לתלמוד: [ח] בא"ד א"מ
שחמרת טעמא לימא. מלת
לימא נמחק. וי"ב ע"י
אחרי שם כבשר זכאי קודם
כ"ל: [ט] בא"ד קודם
שפיר לא בעלה ופי' צינעא
לאתפוס א"כ. מן מית
ואי עד א"כ נמחק וי"ב
דאי בעינן לאתפוס א"כ:
כ"ל א"מ.

מי שאמר פרק רביעי נזיר

כב.

תנא נמי רישא סופגת. את הארבעים דלניה לריכה: אלהא שגדרה
בניזוי ונממא ווא"כ הפר לה בעלה מביאה העוף ואי
אמרין דמיהו כחטאת שמתו בעליה כיון דבעל מיעקר עקר לה לא
אשכחן בה דמחיל למיתה: (א) נתיי נמי עולת העוף. ומאשם לא פריך

דמיתי נמי אשם דאין אשם זא אלא
במקום שפריך ליכנס בניזירות אחרת
כי היכי דמחיל עליו נזירות בטורה:
(א) הא מני. דמני אע"ג דמיעקר ליה
נזירות מייתי ליה חטאת העוף: רבי
אליעזר הקפר היא. דאמר דלריך
כפרה על שפיער עצמו מן היין: היא
מוסרת וחזירה אסורה. דבעל
מיגו גיין. ומקיים הצרייתא ר' שמעון
אומר אם אמרה הריני כמותין
דמשמע אם ונתקיים נזירותך עלי
לקיים ואם לאו לא וכוין שהפר לה
בעלה לראשונה שתייה מותרות:
המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה ת"ש דתניא בהדיא
האשה שגדרה בניזוי ושמעה חבירתה ואמרה ואני ובא בעלה של
ראשונה והפר לה היא מותרת וחבירתה אסורה (א) שמע מינה בעל מיגו
גיין (ב) רבי שמעון אומר אם אמרה לה הריני כמותין שתייה מותרות
מר

הבי גרסי' ואי ס"ד מיגו גיין תייתי עולת העוף. וה"ה דאשם
נמי איבעי לה לאחוי אלא נקט עולת העוף משום דטעמא
העוף ועולת העוף צמד קרא כתיבי: הא מני ר"א הקפר בר רבי
היא. פירוש לעולם מיעקר עקר ולכן אינה מביאה עולת העוף
וחטאת העוף מייתא משום דלתיא

על הספק והכי איתא [א] בפ"ק
נדרים (דף י.) והשתא מסקין דבעל
מיעקר עקר וקשה מאי שגא הכא
מייתי כולה מילתא דר' אלעזר הקפר
ולעיל לא מייתי לה דקאמר לעולם
מיעקר עקר וכיון דלריכה כפרה הוא
[וכו'] ע"כ נראה דגרסינן! הכי וכיון
דלא לריכה כפרה הוא ליה כחטאת
שמתו בעליה והכי פירוש לעולם
[מיעקר] עקר ומ"מ כיון שהקדישה
לא נפקא לחולין וכי היפר לה הוא לה
כחטאת שמתו בעליה אי נמי לגרסת
הספרים נמי יחא דלעיל לא עבדינן
מכל וכל כר' אלעזר דאין קרב אבל
הכא דקרב מייתי שפיר מילתא דרבי
אלעזר דהוי כותיה מכל וכל:
ת"א שמע דתניא בהדיא היא
מותרת וחבירתה אסורה איתא דבעל
מיגו גיין. וקאמ קשה דלעיל פשיט

דמביאה חטאת ולא עולה דמיעקר עקר ועמה מהדר למיפשט דבעל מיגו גיין אין זה שיטת הש"ס וי"ל דהיא לא אוקימנא ליה כר' אלעזר
הקפר וכן רבנן ומייתי ליה דפלוגמא דתנאי היא דר"ש אמר אם אמרה הריני כמותין שתייה מותרות דמשמע הריני כמותין לכל דרכין
ולכשמותא אהיה גם אני מותרת ותימה כיון שקיצלה נזירות וכל עליה איך תהיה מותרת בהמרת חבירתה כיון דמיגו גיין הא אין נזירות
לחלוקין ואילו אמר הריני נזיר היום ולמחר איני נזיר הוי נזיר שלשים יום דאין נזירות פחות מל' יום דתנן בפ"ק קמא (לעיל ה.) ואומר ר"י
דהכי איתא בתוספתא (פ"א) ולא נכחונמי להיות אלא כמותין שתייה מותרות אם אמרה לה משום דמשמע ליה לר"ש דהכי קאמר לה אם סופך
שתייה מותרת לא יחול עלי נזירות כל עיקר ור"ש לא בא לפלוגי על מלתא אלא להוסיף עליה וגם ת"ק מודה ליה ואומר מהר"ק:
י"ע דלר"ש אפי' ואני אפי' לא נגד מפרשין למילתא אלא אמרה צפי' לא (מכחונמין) אלא להיות [כמותין] וזהא פליגי רבנן ור"ש:
(א) וזמא בריה דרבי מרי אמר היינו דרמי בר חמא דבעי רמי בר חמא הרי ע"י בבשר זכאי שלמים מהו בי מתפסים אינש במעיקרא
מתפסים או לא. נדרים (דף יא:) משמע ליה דמיבעי ליה לרמי בר חמא אחר שזרקוהו הדמים ואמר ככר זה עלי כבשר זכאי שלמים
ובשר שלמים קודם זריקה אסור באכילה ואחר זריקה מותר באכילה ומיבעי ליה כי אמר ככר זה עלי כבשר זכאי שלמים אם דעת
הנזיר לומר כמו שהיה בשר זכאי שלמים מעיקרא קודם זריקה והככר אסור או שמא דעתו כבשר שלמים השתא אחר זריקה דשוי וגם הככר
יהיה מותר ובשמעתין יש מפרשים דמר וזמא בריה דרבי מרי צפי' למידיה הפשיטותא שפשט הש"ס מצרייתא דתניא להדיא היא מותרת
וחבירתה אסורה ופשיט (א) דנימא מיגו גיין והשתא מר וזמא דמי לעולם מיעקר עקר דכאסיקנא מהיהא דמביאה חטאת העוף ואינה
מביאה עולת העוף וחבירתה לאסורה היינו משום דמעיקרא מיתפסא כלומר מיתפסא נפשא דהיה מותרת עד שלא יפר לה בעלה שהיא
אסורה וצאחות אסור דעתה הנזיר ולעמוד אפי' יפר לה בעלה ודעתה הנזיר למפרע דכאסיקנא דרמי בר חמא מצעיל ליה הכי אי אמרין
במעיקרא מתפסים [ב] וקשה טעמא להאי פירושא חדא דרמי בר חמא לא פשיט ל' דמעיקרא קמתפסים ועוד דהתם צבעי' דרמי בר חמא
הזריקה אינה מתרת הבשר אלא מזריקה ואין ולא למפרע והתם ודאי אי אמר כמעיקרא מתפסים אסור אבל גבי הפרה דבעל אי מיעקר
עקרא אפי' אם אמרת כמעיקרא מתפסים חבירתה היה לה להיות מותרת שהרי הנזיר כאלו לא חל מעולם ועוד דמאי שגא מממני דקמני
כי הותר הראשון הותרו נמי כולם משום דהכס עוקר הנזיר מעיקרו [והכל] צעין למימר אפי' אם הבעל עקר הנזיר מעיקרו חבירתה
אסורה [וה] מניין לייש דדוחק ולומר כי ההכס אינו מתיר אלא צפתא וחרטה [ומשה] ליה לנדר טעות מעיקרא והלכך כשהתיר הראשון הוי
כאלו לא היה הנזיר לא מעולם כלל הלכך הותרו כולם אבל הבעל מיפר לאשתו צלל חרטה ופתח מגזירת הכתוב הלכך אפי' אי מיעקר
עקרא לענין אי חשיב כאלו נשאר עליה נדר קתא וחבירתה אסורה ודוחק וע"כ דהשתא מר וזמא דמי למימר אפי' אי בעל מיעקר עקרא
מיתפס חבירתה לעיל קאמר הש"ס בפשיטותא למאי נפקא מינה נפקא מינה דהיה נזיר ושמעה חבירתה ואמרה ואני אי אמרת מיעקר קא
עקרא (א) ואינה נמי אישטראי נמצא מר וזמא סותר ההיא סוגיא וע"כ דתבר הכי כי דמי מי דמי הם כיון דאמר הרי עלי כבשר זכאי שלמים
וכו' [ד] לא איתא הדמיה שפיר להאי פירושא דהספקה הפוכה ויש לייש ולומר דר"ל ומי דמי וכולה מילתיה דמר וזמא היא ולשון נזיר
משונה הוא כלומר אע"ג (דהכל) [דהתם] הצעיל אינה פשוטה הכל ודאי יש לנו לומר בפשיטות דמעיקרא קמתפסים (דמי) ודוחק ועוד מה
לנו להביא הצעיל דרמי בר חמא [דל] מהכא הצעיל יש לנו לומר דמעיקרא קמתפסים כדמפרש ואולי יש לייש דדוחק דמשום הכי
הביא הצעיל להודיענו הסברא דמעיקרא קמתפסים דאי [לאו שמעין] בעלמא הא סברא לא נאמר לה הכא דמעיקרא קמתפסים
וע"כ דלישנא דתניא בהדיא [משמע] הפשיטות קיימא דתניא לעיל (דף כה.) נמי תניא בהדיא וקאי ולכן נראה להר"ם לפרש דמר וזמא
לא דמי הפשיטות אלא קיימא דבעל מיגו גיין וקאמר היינו דרמי בר חמא כלומר תפשוט מהך צרייתא צפי' דרמי בר חמא דכי היכי
לדמרי' דחבירתה אסורה כי אמרה ואני אלאמא דמעיקרא מתפסים אע"ג דחבירתה יודעת שזאת האשה יכולה לנא לדי היתר ע"י שפר
בעלה אלא אמרי' ואני כמעיקרא כמו [ה] שאמרה אסורה עכשיו אהיה גם אני ה"נ נימא כשאמר ככר זה עלי כבשר זכאי שלמים דבעי למימר
כקודם זריקה אך קשה דמי דמי דודאי גבי אשה אמרי' דדעתה אמעיקרא משום דבשעת אסור חבירתה נדרה ואמרה ואני אבל דרמי בר חמא
הנזיר נזיר בשעת היתר אחר זריקה דמי ואמאי נימא דדעתיה אמעיקרא וז"ל דסוגיא [דהכל] ס"ל דצעיל דרמי בר חמא נמי איירי כה"ג
דקאמר הרי ככר זה עלי כבשר זכאי שלמים קודם זריקה ובהכי פליגי סוגיא דין אסוגיא נדרים הה"ס דקאמר הרי עלי כבשר זכאי שלמים
לאחר זריקה דמי. (הגה"ה) דאיכא למימר דלאחר זריקה דמי דהתם דרמי בר חמא דרמי בר חמא לא איתא
יותר אלא הרי עלי כבשר זכאי שלמים מהו [ו] וע"כ מפרש הש"ס לאחר זריקה שמתפסים אחר זריקה ויכול להיות דלפני זריקה שאלה
וכן סובר סוגיא דהכל וכן מפרש בצעיל דלומן קונה בצעל כל דמפרש לה הש"ס צפי' המקבל (צ"מ קי.) לענין עובר כל תלין וצפרק
הגזל מנא (צ"מ קי.) צ"ל וכן צפי' דר"ק (דף יט.) דיש שניו לזירות הש"ס דמפרש בכמה פנים הצעיל אך נשאלה [ה] למלתא צביה המדרש
צעת קדמונים (הגה"ה) ודחי הש"ס דלא תפשוט הא מהך צרייתא דלא דמי דהתם כיון דאמר הרי עלי כבשר זכאי שלמים אע"ג דלאחר
שזרקו הדמים מצי אכיל ליה בחוק מיקדש קדיש כלומר אחי יש קדושה בצפר לענין דאסור לאכול חוץ לירושלים וה"ה דמיא למימר דאית
בה קדושה לענין טומאת הגוף דאסור לאכול בשר שלמים בטומאת הגוף וכן חוץ לזמנא וחדא מנייהו נקט כלומר התם איכא למימר אם
במעיקרא מתפסים בקודם זריקה או לאחר זריקה לפי שהלזם טועה [ה] לימא אחרי שיש בצפר קדושה גם אחר זריקה לענין חוץ שייך
לאתפוס ציה ולכן איכא לספוקי אם דעתו אמעיקרא או אחר' אבל הכא זאת האשה שאמרה ואני יש לנו לומר דודאי ר"ל דדעתה אמעיקרא
ליתפס וליאסר בקודם שיפר לה בעלה דאי ס"ד צינעא מתפסים הא הפר לה בעלה פ"י צינעא אחר ההפרה אחר שנזנעו והלך לו האיסור
ע"כ י"ל דמעיקרא קמתפסים בקודם שהיפר לה בעלה [ו] ואי [צנינא] לאתפוס"ה א"כ אין כאן איסור כלל וצמא מיעי להתפסים אחר
ההפרה אבל בשלמים טועה להתפסים גם אחר זריקה לפי שיש קדושה גם בצפר אחר זריקה לענין חוץ וכמה מילי דפרישית:

עין משפט
נר מצוה

יד א מיי פ"ג מהל'
נדרים הל' טו סמג
לזון רמז טור ש"ע י"ד
סי רלד ספק נא:

תורה אור השלם

1. וְעֵשָׂה הַבְּדוּחַ אֲחִיר
לחטאת ואחד לעלה
וכפר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא
עַל הַנֶּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת
רִאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא:
במדבר ו א

הנהגות התוספות

1. ג"ל נדרים דלעיל.
2. כהן הוא סה"ד ומה"ד
ר"ש אומר אם אמרה כי'
כ"ל. 3. ג"ל אם אמרה לא
תכחונמי כו'. 4. ג"ל אפילו
כי אמרה ואני כו'. 5. מית
ליה נמחק. 6. ג"ל היכא
דמית ככר זכאי שלמים
אחר שזרקו כו'. 7. ג"ל
אחר זריקה. 8. ג"ל דאי
צנינא אחסוס.

מוסף רש"י

וכפר עליו. צמיר מחי,
מאשר חטא על הגופש.
משמע שטעם נפש אדם
[ב"ק צא. ו] וביארו נפש
חטא זה. מי הרג שנקל
חוטא [תענית יא. א] אלא
מפני שצריך עצמו מן
היין. שאין מזה לעי'
עלמא דלמרגין [הוריות י]
צריך אי אכלי האי עלמא
מי פני להו [תענית יא. א].

פ' הרא"ש

דחטאת העוף באה על
הספק ת"ש דתניא בהדיא
האשה שגדרה בניזוי וכו'
היא מותרת וחבירתה
אסורה אלאמ בעל מיגו
גיין. ועפ"י שהוכחנו
מהך ברייתא דלעיל
דכיון שאינה מביאה
עולת העוף דמיעקר עקר
הך ברייתא פליגי עליה.
וג"ל דאפשר ליישב דלא
פליגי דאפי' דמיגו גיין
אינה מביאה עולת העוף
דכתיב והזיר והביא אימת
אבל זו שהופר נזרה
אפי' שטמאת תחילה
אינה צריכה להביא. ר"ש
אומר אם אמרה הריני
כמותין שתייה מותרות.
דכיון שאמרה זה הלשון
ידעתה אם יתבטל נזרה
שגם שלה יהא בטל